

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Студијски програм:

ЕВРОПСКА ПОЛИТИКА И УПРАВЉАЊЕ КРИЗАМА

УПУТСТВО ЗА ПРИЈАВУ И ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Београд, фебруар 2017.

ПОСТУПАК ПРИЈАВЕ И ИЗРАДЕ МАСТЕР РАДА

Завршни (мастер) рад је самостални стручни рад у којем се обрађује одабрана тема. Пише се на завршетку мастер академских студија. Брани се након испуњених свих наставних обавеза у складу са акредитацијом студијског програма (положени сви испити, обављена и одбрањена стручна пракса, одслушан истраживачки семинар, урађен и одбрањен истраживачки и/или приступни рад).

Обим мастер рада зависи од врсте и сложености проблема о којем се пише, а по правилу износи од **50** до **70 страна** текста А4 формата (210x297mm) - без сажетка, садржаја, пописа литературе, пописа слика, табела, прилога и биографије.

Поступак пријаве мастер рада је формализован и састоји се од више корака, а поступак његове одбране је прецизно одређен.

1. ПОСТУПАК ПРИЈАВЕ ТЕМЕ МАСТЕР РАДА:

Студент пише пријаву мастер рада на 5 до 10 страница. У формулару су дефинисани следећи елементи:

1. **Надлежно тело које одобрава израду мастер рада**
(Веће за Студије при Универзитету);
2. **Назив студијског програма**
(ЕВРОПСКА ПОЛИТИКА И УПРАВЉАЊЕ КРИЗАМА);
3. **Наслов рада;**
4. **Предмет рада** (јасно и прецизно на 3 до 4 стране дефинисати предмет);
5. **Циљ рада** (кратко објаснити који су циљеви рада. Навести бар 2 основна циља);
6. **Методе рада (теоријско-методолошки приступи)** - (објаснити које ће се методе користити за који део рада. Уколико се посебно врши анкетирање, интервјуисање, посматрање или примена неке од квантитативних метода објаснити узорак, циљне групе, начин спровођења истраживања, припремљени инструментариј);
7. **Структура рада по поглављима** (кратак опис сваког поглавља – не таксативно навођење садржаја);
8. **Литература** (бар 30-ак одредница стране и домаће литература која ће се користити при изради мастер рада и којом се доказује упућеност у изабрану тему, а не може обухватати уџбеничку литературу са основних академских студија);
9. **Радна биографија кандидата.**

2. СТРУКТУРА МАСТЕР РАДА:

Мастер рад треба да има следеће делове:

1. Корице;
2. Насловну страну;
3. Подкорицу;
4. Наслов;
5. Страницу са захвалницом и/или посветом;
6. Сажетак и кључне речи на српском језику;
7. Сажетак и кључне речи на енглеском језику (*abstract*);
8. Радна биографија студента;
9. Изјаву о академској честитости (оригиналности мастер рада);
10. Садржај;
11. Попис коришћених скраћеница са значењем;
12. Попис слика, графика;
13. Попис табела;
14. Увод;
15. Поглавља (делове);
16. Закључак;
17. Литературу;
18. Прилоге.

Корице су стандардизоване. Носе ознаку/лого и испис Универзитета у Београду, ниво студија, назив студијског програма, назнаку да је у питању мастер рад, наслов, име студента, име ментора, место, месец и годину завршавања.

Насловна страна је истоветна корицама.

Подкорица садржи као и корица (ознаку/лого и испис Универзитета у Београду, ниво студија, назив студијског програма, назнаку да је у питању мастер рад, наслов) и још: Комисију односно звање, име и презиме чланова Комисије за одбрану мастер рада са местом за њихове потписе; датум одбране и оцену.

Наслов треба да обухвати главну идеју рада, да буде јасан и једнозначан. Наслов не треба да је дугачак и да је у њему цео садржај мастер рада. Препоручљиво је да наслов нема више од 9 речи.

Захвалница и/или посвета нису обавезне, међутим, пружају прилику да се изрази захвалност појединцима (колегама, породици, и сл.) и институцијама који су на било који начин (саветима, литературом, документима, финансијски) помогли израду рада. Ментору и члановима комисије није се нужно захваљивати. Користити величину слова 10pt.

Сажетак је језгронит приказ мастер рада на највише једној страни. Он садржи све битне информације о раду: циљеве и предмет истраживања, примењену методологију, добијене резултате и битне закључке. Пише се на српском и енглеском језику. На крају сваког сажетка се наводе кључне речи (до 5).

Радна биографија (CV) студента треба да садржи податке о датуму и месту рођења, школовању и усавршавању, познавању страних језика, радном искуству, наградама, посебним професионалним и стручним активностима и осталим значајним стручним знањима и активностима. Не уносе се подаци о породичном стању, личним стварима и опредељењима. Биографија може бити од пола до више страна.

Изјава о академској честитости, ауторству обавезује сваког студента да ће поштовати права интелектуалне својине других (преузети *формулар* из „Упутства за израду завршног (мастер) рада“ са сајта Студија при Универзитету).

Садржај је попис поглавља и подпоглавља са редним бројем страна на којима она започињу. Садржај у тексту мора да се у потпуности подудара са садржајем на почетку рада. Најбоље је користити аутоматско генеришење садржаја које пружа Microsoft Word (*Table of Contents*). Прилози и литература се не нумеришу као наслови али се уносе у садржај.

Попис коришћених скраћеница обухвата све скраћенице које се користе у раду са пуним називима.

Попис слика, графика и попис табела садрже њихов број и назив, као и број стране на којој се налазе.

Увод на јасан и концизан начин описује тему рада, истраживачке циљеве и проблеме, односно истраживачка питања, предмет рада, методе прикупљања и анализе података, хипотезе, структуру и садржај рада. Обим увода не треба да пређе 10%, а препоручљиво је да буде око 5% рада.

Средњи део рада састоји се од поглавља (делова) и подпоглавља одговарајућих наслова. У поглављима се износе теоријска сазнања о подручју (теми) рада, као и приказ резултата анализе или емпиријског истраживања, уз објашњења значења добијених резултата. Овај део рада заснива се на анализи довољног броја извора. Посебно поглавље мора се посветити конкретном истраживању или приказу и анализи студије случаја. Истраживање се описује детаљно, текстуално и графички. Садржи: општи приказ истраживања; узорак; опис коришћене методе; презентирање резултата; дискусију. Обим средњег дела рада требало би да је око 40 до 50 страна.

Закључак обухвата најважнија решења постављеног проблема истраживања, односно одговоре на постављена питања. Дају се и предлози мера, препоруке. Не износе се нова сазнања, нови подаци или информације. Овде се не наводе нови извори и не упућује на литературу. Обим закључка требало би да буде до 5% рада.

Литература обухвата све изворе који су коришћени у раду. Не наводе се радови или документи који се у раду не цитирају, нити они на које се у раду не упућује. Редослед навођења литературе зависи од система/стила цитирања и мора доследно пратити текст мастер рада.

Прилози су анкетни упитници, различити документи (нпр. Закон о спречавању злостаљања на раду, Конвенција о људским правима и основним слободама), обрасци и слично, коришћени при изради мастер рада. Прилажу се на крају рада (у потпуности или у деловима). Означавају се редним бројевима и насловом (нпр. Прилог 1: Закон о спречавању злостаљања на раду; Прилог 2: Анкета за медије).

3. КОРИШЋЕЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Литература се може: директно наводити – цитирати; индиректно наводити – парафразирати или на њу упућивати – референцирати. У мастер раду се увек мора означити када се преузима туђи текст, ставови, идеје и подаци. Литература која се наводи у раду треба да се односи на тему рада (у ширем и ужем смислу). Референце су извори који се директно користе у раду. Оне треба да су ажурне и потпуно тачне.

Све библиографске јединице наведене (цитиране или парафразиране) у тексту морају да буду укључене у списак литературе/референци на крају рада и свака референца са тог списка мора да се налази у тексту.

WIKIPEDIA није релевантна референца.

Никад не стављати титуле аутора.

Електронска пошта (е-маил), билтени, службена писма, дискусије стручњака у групама, форумима сматрају се личном комуникацијом, јер нису доступни свима. Лична комуникација се, ако је то неопходно, може цитирати само у оквиру текста (у малој загради) и не сме да буде на страницама са референцима.

Списак литературе, дат у одељку Литература, налази се на крају рада. Код ванкуверског стила редослед референци је одређен редоследом њиховог појављивања у тексту рада и бележи се арапским бројевима, док је код харвардског и оксфордског система дат абеџедним/азбучним редом (у зависност од писма на којем је написан рад) презимена аутора или наслова документа и нумерише се арапским бројевима.

Цитати морају бити апсолутно тачни (користити исте речи и интерпункцију као у оригиналном раду) и морају бити обележени знацима навода или истакнути посебним словима (нпр. *италик*, мања слова).

Цитирати се могу и своји радови али се то мора посебно назначити (**самоцитати**).

Ознака цитата не може бити у наслову или поднаслову рада, као ни упућивање на литературу.

Све цитате треба преузети из оригиналних извора, како би се обезбедила тачност у сваком детаљу. Изузетно се може цитирати из секундарног извора али са посебном назнаком. Не могу се цитирати комплетна дела или велики број страна. То важи и за самоцитате. Парафразирање је препричавање туђих реченица, дела, идеја својим речима. Не ставља се под знаке навода, нити обележава посебним начином писања али се позива на дело из кога је преузет текст који се парафразира. И код

парафразирања води се рачуна о тачности текста, идеје, дела. Не сме се парафразирати нетачно нити интерпретирати тако да се крше ауторска права, нарочито интегритет дела или његово недостојно искоришћавање.

ОСНОВНА ТЕХНИЧКА УПУТСТВА ЗА ПИСАЊЕ МАСТЕР РАДА

Мастер рад мора бити технички коректно уобличен. Текст мора бити уредан и једнообразан. Није дозвољено да се појављују различити фонтови (сем када се жели нешто истаћи), размаци, маргине, нумерације, поравнања, обележавања. Неуредност указује на недовольну посвећеност студента/аутора, аљкавост и немарност. Ментор и чланови комисије морају инсистирати, поред квалитета садржаја и на квалитету изгледа текста.

Наслови: Главни наслов рада (наслов првог нивоа) пише се великим словима, величине 16pt, подебљано (**bold**). Наслови другог нивоа се пишу малим (нормалним) словима 14pt, подебљано (**bold**), а наслови трећег и осталих нивоа се пишу малим (курзивним - *italic*) словима 12pt. Сви наслови су центрирани (*center*).

Наслов (списак) литературе и прилога: 12pt, велика слова, **bold**

Главни текст (основне информације):

Да би рад био прегледан и лако читљив неопходно је поштовати следеће захтеве:

- Рад се пише српским књижевним језиком;
- Текст треба да буде правописно и граматички исправан, јасан и без словних грешака;
- Формат је А4 (210x297mm) и текст се штампа на белом папиру само са једне стране листа;
- Текст је по правилу у Ћирилици, а може бити и у латиници;
- Врста и величина слова: фонд 12pt (Times New Roman);
- Поравнање: *justify*;
- Табулатор за пасус: 1,5 см;
- Маргине су 2,5 см, сем леве која је 3 см;
- Проред је 1,15 *lines* за текст, а *single* проред за наслове и поднаслове (који су у више редова), наслове табела, слика, графика, фусноте, цитате и референце;
- Код набрајања размак је 6pt *after*, а последњи до следећег пасуса 12pt *after*;
- Бројке и текст у графиконима, табелама и легендама могу да буду мањи фонд, али под условом да су јасно читљиви;
- Код систематизованог прегледа, користити средњу дугу црту (Ctrl+Num);
- Максимални обим рукописа, са прилозима, износи 70 страна;
- Рад би требало да има од 50 до 70 страна (без насловне стране; сажетка на српском и енглеском; биографије; изјаве о оригиналности; садржаја; пописа слика, графика, табела; прилога).
- Orientation је *Portrait*, изузетно табеле или слике или графици могу бити *Landscape*.

Поглавља:

Свако поглавље почиње на новој страни. Текст сваке стране треба да буде логично рашчлањен на пасусе. Размак између пасуса је *after* 12pt, а код назлова је *before* и *after* 12pt. Почетак пасуса се не увлачи.

Водити рачуна о стилу дефинисања:

- Што мање користити стране речи и изразе;
- За неке општеприхваћене стране речи и изразе не давати наше описне појмове: **туђице** - случајне, једнократне, повремене писати у извornом облику (у загради се може дати правилан изговор), а **посуђенице** - стране речи пишу се према домаћем изговору (нпр. сајбер, а не цубер) и мењају се по падежима, **скраћенице** – у загради се обавезно наводи оригинални израз који је скраћен;
- Скраћенице не стављати у назлове;
- Што више користити кратке, обичне речи;
- Избегавати употребу сликовитих лирских описа;
- Реченице треба да буду једноставне и кратке;
- Водити рачуна о граматици, словним и језичким грешкама;
- Употреба актива је основа за краћи, директнији, тачнији и коректнији начин изражавања;
- Обавезно при писању целог рада користити треће лице једнине неодређено (нпр. обрађено је, истражено је, а не обрадила/о сам, истражио/ла сам), сем у Уводу и делу који се односи на разлоге избора теме;
- Цео рад писати у садашњем времену;
- Прошло време се употребљава у деловима - Методе истраживања, Резултати и Закључци;
- Избегавати текстове у *header-u*, поготово назнаке да је у питању мастер рад или име студента.

Нумерација:

Стране рада треба да буду нумерисане арапским бројевима. Нумерација страна је на дну (*footer*), центар, почевши од Увода (страна 1, али се број не појављује – *Different first page*). До Увода нумерација може бити словима (велика или мала слова), чешће римским бројевима (великим или малим).

Нумеришу се поглавља и подпоглавља. У мастер раду могуће је користити нумерички, алфабетски или комбиновани систем нумерације. Изабрани систем нумерације поштује се од почетка до kraja рада.

Фусноте: Фусноте не замењују цитирану литературу. Могу садржати мање важне детаље, допунска објашњења, назнаке о коришћеним изворима (научној грађи, приручницима) и слично. Величина слова у фусноти је 10pt, нормална слова, проред *single*.

Табеле: Називе нумерисати и исписивати изнад табела. Садржај табела исписивати текстом величине 10 pt. Уколико је неопходно, табела се може приказати вертикално, на засебној страни. Извор(е) треба навести испод табеле користећи слова величине 10 pt.

Графички прилози: Прихватљиви формати: eps (текст сачувати као “graphics”), tiff (минимално 300 dpi) и jpg или jpeg (минимално 300 dpi). Називе нумерисати и исписивати испод прилога, а изворе у загради поред назива.

Математичке формуле: Једноставне формуле наводити у линији са основним текстом, тако да се не повећа проред између (користите, на пример, изразе X/Y, exp и слично; варијабле исписивати курсивом). Уколико користите сложеније формуле, оне морају бити исписане у засебном реду и нумерисане.

Пример 1.

I УВОД

1. Циљ рада
2. Предмет рада
3. Хипотезе истраживања
4. Методе истраживања
5. Садржај рада

II ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ САЈБЕР ПРОСТОРА И ИНФОРМАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1. Појам и карактеристике сајбер простора
2. Правна природа сајбер простора
3. Недостаци сајбер простора
  - 3.1. Недостаци архитектуре сајбер простора
  - 3.2. Проблеми енкрипције садржаја и комуникације у сајбер простору
  - 3.3. Недостаци дизајна хардвера и софтвера

Пример 2.

1. УВОД

- 1.1. Циљ рада
- 1.2. Предмет рада
- 1.3. Хипотезе истраживања
- 1.4. Методе истраживања
- 1.5. Садржај рада

2. ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ САЈБЕР ПРОСТОРА И ИНФОРМАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 2.1. Појам и карактеристике сајбер простора
- 2.2. Правна природа сајбер простора
- 2.3. Недостаци сајбер простора
  - 2.3.1. Недостаци архитектуре сајбер простора
  - 2.3.2. Проблеми енкрипције садржаја и комуникације у сајбер простору
  - 2.3.3. Недостаци дизајна хардвера и софтвера

Пример 3.

А. УВОД

- а. Циљ рада
- б. Предмет рада
- в. Хипотезе истраживања
- г. Методе истраживања
- д. Садржај рада

Б. ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ САЈБЕР ПРОСТОРА И ИНФОРМАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- а. Појам и карактеристике сајбер простора
- б. Правна природа сајбер простора
- в. Недостаци сајбер простора
  - в.а. Недостаци архитектуре сајбер простора
  - в.б. Проблеми енкрипције садржаја и комуникације у сајбер простору
  - в.ц. Недостаци дизајна хардвера и софтвера

Пример 4.

I УВОД

- 1. Циљ рада
- 2. Предмет рада
- 3. Хипотезе истраживања
- 4. Методе истраживања
- 5. Садржај рада

II ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ САЈБЕР ПРОСТОРА И ИНФОРМАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 1. Појам и карактеристике сајбер простора
- 2. Правна природа сајбер простора
- 3. Недостаци сајбер простора
  - а. Недостаци архитектуре сајбер простора
  - б. Проблеми енкрипције садржаја и комуникације у сајбер простору
  - в. Недостаци дизајна хардвера и софтвера

Слике, графици и табеле. Нумеришу се арапским бројевима редоследом од почетка рада (нпр. *Табела 1: Структура запослених по годинама старости*); *График 5: Заступљеност жена у одлучивању*) и пишу италиком.

Наслови табела стављају се изнад, а графика и слика испод. Уколико се слике, графици, табеле преузимају, неопходно је навести извор, по истом систему цитирања који се примењује у целом тексту.

*****

За израду мастер рада на студијском програму ЕВРОПСКА ПОЛИТИКА И УПРАВЉАЊЕ КРИЗАМА препоручује се коришћење Харвардског система навођења (**The Harvard Referencing System - APA stil**).

Харвард систем навођења референци (систем **автор-датум**) подразумева да се у тексту рада, у загради наводи ауторово презиме, година објављивања цитиране референце и страна (странице), али му се додају модалитети. Навођење може бити обичним (регулар) или курсив (италик) словима. Година издања приликом навођења у литератури може бити у или без заграда. Развила су се и додатна правила код навођења електронских књига, чланака, веб сајтова, електронске поште, друштвених мрежа, блогова, легислативе.

ДИРЕКТНО ЦИТИРАЊЕ: Ако је директан цитат краћи од 40 речи, укључити га у текст и користити знаке навода. Уколико је директан цитат дужи од 40 речи, исписати га у засебном табулираном параграфу и не користити знаке навода.

НАВОЂЕЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ У ТЕКСТУ

Навођење књиге (монографије) једног аутора:

- (Сибиновић, 2016, стр. 55) или (Сибиновић, 2016: 55) или (Сибиновић, 2016) или Сибиновић (2016) или (Сибиновић, 2016, стр. 25-28) или (*Linz 2011, p. 112*) или (*Linz, 2011, p. 112*).

Уколико има више издања или више радова једног аутора у истој години, користити мала слова (а, б, в, г) поред године:

- Крстић (2014а) или (Крстић 2014а, 2014б).

Рад више аутора:

Када рад има два аутора, навести оба имена сваки пут када се рад цитира у тексту. Уколико рад има три до пет аутора, навести све ауторе при првом навођењу референце, а касније наводити само првог аутора и израз „и др.“ или „*et al.*“ (за референце на страном језику).

- Прво навођење: Крстић, Грчић и Сибиновић (2011) или ...Неки аутори (Крстић, Грчић и Сибиновић, 2011, стр. 65) сматрају да...
- Наредна навођења: Крстић и др. (2011) сматрају да...
- За више од три аутора, наводити само првог аутора и „и др. или “*et al.*“ и годину. Пример: (Крстић, и др., 2011, стр 65) или (Linz at al., 2005)

НИЈЕ НЕПРАВИЛНО, АЛИ ЈЕ РЕЋЕ, ДА СЕ У ТЕКСТУ АУТОР/И НАВОДЕ ВАН ЗАГРАДЕ, А У ЗАГРАДИ ГОДИНА И СТРАНИЦА.

Рад непознатог аутора:

Када у референци не постоји именован аутор, навести првих неколико речи референце (обично је то наслов). Користити наводнике око наслова, уколико се референца односи на чланак, поглавље или интернет страницу. Наслов исписати курсивом када се он односи на књигу, периодичну публикацију, брошуру или извештај:

- Пример: Интернет страница приказује процес ширења града (“Suburbani Beograd”, 2011).
- Пример: Брошура се залаже за социјалну инклузију (*Права младих са инвалидитетом*, 2011).
- Наводити правни материјал (статуте, уставе, законе, акте, и сл.) као радове без аутора.

Радови институција, удружења, агенција (појављивање институција уместо аутора у тексту):

Корпоративни аутори се обично наводе при сваком референцирању, с тим што се при првом референцирању може навести и пун назив и скраћеница корпорације, а у сваком наредном случају само скраћеница. При коришћењу скраћеница, треба уважавати правило да оне морају пружити читаоцу довољно информација да пронађе референцу у списку литературе.

- Прво навођење: Поменуте географске активности (Српско географско друштво [СГД], 2010)...
- Наредна навођења: Поменуте географске активности (СГД, 2010)...
- (Anglia Ruskin University, University Library, 2015)

Код навођења међународних и националних аката у тексту:

- (Закон о ауторским и сродним правима, 2012) или
- (Convention on the Rights of Persons with Disabilities and the Optional Protocol, 2006, art. 2)

Два или више радова унутар једне заграде:

Када цитирање у загради садржи два или више радова, поређајте и као у списку литературе (прво азбучно, па хронолошки), одвојене тачка зарезом:

- Неколико студија (Крстић, 2001; Грчић, 2005; Сибиновић, 2011) сугерише...

Више аутора са истим презименом:

Уколико реферисани аутори имају исто презиме, користити иницијале имена:

- У новијим студијама (З. Крстић, 2010; Г. Крстић, 2011)...

Одређени делови извора:

Увек назначити број стране при директном цитирању или да бисте указали на одређену табелу, графички прилог, страницу и слично. Користити скраћеницу за број стране, не и за поглавља.

- Анализирана је саобраћајна повезаност (Сибиновић, Поглавље 5), се детаљним индикаторима за насеље Калуђерица (Сибиновић, с. 101).

Уколико се цитира интернет материјал, где није видљив број странице, навести број параграфа у којем се налази цитат. Када не постоји ни број параграфа ни број странице, навести наслов и број наредног параграфа.

- Анализирана је саобраћајна повезаност (Ratkaj, 2010, Saobraćajna dostupnost, para.2).

НАВОЋЕЊЕ У СПИСКУ ЛИТЕРАТУРЕ

Поднаслов **СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ** исписати великим подебљаним (**Bold**) словима, центрирано, pt 12. Референце се пишу величином 12 pt, при чему прва линија референце почиње од леве маргине, а све наредне су увучене за 10 mm (опција “hanging”). Постоји велики број упутстава за навођење литературе APA стилом. Овде је дато неколико примера:

Навођење књиге (монографије):

Општи формат:

- Аутор, А.А. (година). *Назив књиге*. Место: Извдавач.

Један аутор:

- Крстић, З. (2014). *Латинска Америка – изазови и препреке демократизације*. Београд: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука.

Два аутора:

- Burt, J.E., & Barber, G.M. (1996). *Elementary Statistics for Geographers*. New York: The Guilford Press.

Са уредником као „аутором“:

- Fotheringham, A.S., & Wegener, M. (Eds.). (2000). *Spatial Models and GIS: New Potential and New Models*. London: Taylor & Francis.

Са организацијом или институцијом као аутором:

- U.S. Census Bureau. (2000). *Statistical abstract of the United States*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.

Без познате године издања:

- Smith, J. (n.d.). *Morality in masquerade*. London: Churchill.

Без датог аутора:

- *Experimental psychology*. (1938). New York: Holt.

Издање различито од првог:

- Helfer, M.E., Kempe, R.S., & Krugman, R.D. (1997). *The battered child* (5th ed.). Chicago, IL: University of Chicago Press.

Превод:

- Ruppert, K., Schaffer, F., Maier, J., & Paesler, R. (1981). *Socijalna geografija* (M. Gavrilović & B. Ohnjec, prevod). Zagreb: Školska knjiga. (Originalni rad objavljen 1977)

Напомена: Када се цитира реиздање књиге, у тексту треба навести оба датума (1814/1951): Ruppert, Schaffer, Maier & Paesler (1977/1981)

Вишетомно издање:

- Wilson, J. G., & Fraser, F. C. (Eds.). (1977-1978). *Handbook of teratology* (Vols. 1-4). New York: Plenum Press.

Поглавље у монографији:

Општи формат:

- Аутор, А.А. (година). Назив поглавља. У А. Уредник и Б. Уредник (ур.), *Назив књиге* (стр. бројеви страна). Локација: Издавач.
- Vickerman, R. (1998). Accessibility, Peripherality and Spatial Development: The Question of Choice. In A. Reggiani (Ed.), *Accessibility, Trade and Locational Behavior* (pp. 79-93). Aldershot: Ashgate Publishing.

Чланци у периодици:

Општи формат:

- Аутор, А.А. (година). Назив чланка. *Назив периодике, број*(свеска), стране.

Пагинација према броју:

- Раткај, И. (2007). Квантитативни показатељи стамбене сегрегације. *Зборник радова – Географски факултет Универзитета у Београду*, 55, 77-94.

Пагинација према свесци:

- Раткај, И. (2006). Модел генерисања саобраћаја – пример ученика гимназија у Београду. *Гласник Српског географског друштва*, 86(1), 191-202.

Чланци у периодици, са DOI бројем:

- Todorić, J., & Ratkaj, I. (2011). Neighborhood perception as an indicator of gentrification in central zone of Belgrade. *Zbornik radova Geografskog instituta "Jovan Cvijić", SANU*, 61(3), 63-79. doi: 10.2298/IJGI1103063T

Саопштења на скуповима:

Објављено саопштење:

- Bohrer, S., Zielke, T., & Freiburg, V. (1995). Integrated obstacle detection framework for intelligent cruise control on motorways. *Paper presented at IEEE Intelligent Vehicles Symposium*. Detroit, MI: Piscataway.

Необјављено саопштење:

- Bowden, F.J. & Fairley, C.K. (1996, June). *Endemic STDs in the Northern Territory: estimations of effective rates of partner change*. Paper presented at the scientific meeting of the Royal Australian College of Physicians, Darwin.

Зборници радова са научних скупова:

- Schnase, J. L., & Cunnias, E. L. (Eds.). (1995). *Proceedings from CSCL '95: The First International Conference on Computer Support for Collaborative Learning*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Nicol, D. M., & Liu X. (1997). The dark side of risk (what your mother never told you about time warp). In *Proceedings of the 11th Workshop on Parallel and Distributed Simulation, Lockenhaus, Austria, 10–13 June 1997* (pp. 188–195). Los Alamitos, CA: IEEE Computer Society.

Дисертација:**Објављена:**

- Презиме, А.А. (година). *Назив дисертације*. (Докторска дисертација).
Преузето од Име базе. (Број чланске карте или број наруџбине)

Необјављена:

- Презиме, А.А. (година). Назив дисертације. (Необјављена докторска дисертација). институција, место.

Чланци у дневним новинама и магазинима:**Општи формат:**

- Аутор, А.А. (година, месец дан). Назив чланска. *Назив дневних новина*, страна.
- Cook, D. (2002, January 28). All in the mind. *The Age*, p. 8.

Електронски новински чланци:

- Becker, E. (2001, August 27). Prairie farmers reap conservation's rewards. *The New York Times*. Retrieved from <http://www.nytimes.com>

Чланци у енциклопедијам:

- Brislin, R. W. (1984). Cross-cultural psychology. In R. J. Corsini (Ed.), *Encyclopedia of psychology* (Vol. 1, pp. 319-327). New York, NY: Wiley.
- Developmental genetics. (2005). In *Cambridge encyclopedia of child development*. Retrieved from http://0-www.credoreference.com.library.muhlenberg.edu:80/entry/cupchilddev/developmental_genetics

Технички и истраживачки извештаји (често са корпоративним ауторима):

- Hershey Foods Corporation. (2001, March 15). *2001 Annual Report*. Retrieved from <http://www.hersheysannualreport.com/2000/index.htm>

Прикази књига:

- Dent-Read, C., & Zukow-Goldring, P. (2001). Is modeling knowing? [Review of the book *Models of cognitive development*, by K. Richardson]. *American Journal of Psychology*, 114, 126-133.

Скупови података из базе података:

- Simmons Market Research Bureau. (2000). *Simmons national consumer survey* [Data file]. New York, NY: Author.
- Bloomberg L.P. (2008). *Return on capital for Hewitt Packard 12/31/90 to 09/30/08*. Retrieved Dec. 3, 2008, from Bloomberg database.

Репринт другог извора:

- Навођење у тексту: (Newton, 1998/1999).
- Навођење у списку литературе: Newton, W. (1999). Return to Mars. In C. Mari (Ed.), *Space Exploration* (pp. 32-41). New York, NY: H.W. Wilson. (Reprinted from *National Geographic*, pp. 2-26, August 1998).

Рад цитиран у секундарном извору:

- Наводи се извор где је рад дискутован (секундарни извор):
Coltheart, M., Curtis, B., Atkins, P., & Haller, M. (1993). Models of reading aloud: Dual-route and parallel-distributed-processing approaches. *Psychological Review*, 100, 589-608.

У тексту наведите назив оригиналног рада и дајте референцу за секундарни извор.

- In Seidenberg and McClelland's study (as cited in Coltheart, Curtis, Atkins, & Haller, 1993)...

Различити примери интернет страница:**Страница организације или агенције:**

- Wisconsin Department of Natural Resources. (2001). Glacial habitat restoration areas. Retrieved from <http://www.dnr.state.wi.us/org/land/wildlife/hunt/hra.htm>
- Midwest League. (n.d.). Pitching, individual records. Retrieved from <http://www.midwestleague.com/indivpitching.html>

Лична интернет презентација (датум преузимања је укључен услед могућности промена):

- Duncan, D. (1998, August 1). Homepage. Retrieved July 30, 2007 from <http://www.geocities.com/SoHo/Coffeehouse/1652/>

Порука *on-line* дискусионој групи:

- Marcy, B. (1999, April 3). Think they'll find any evidence of Mallory & Irvine [electronic mailing list message]. Retrieved from <http://everest.mountainzone.com/99/forum>

Поруке са блога:

- Lincoln, D. S. (2009, January 23). The likeness and sameness of the ones in the middle. [Web log post]. Retrieved from <http://www.blogspace.com/lincolnworld/2009/1/23.php>

Online видео:

- Norton, R. (2006, November 4). How to train a cat to operate a light switch [Video file]. Retrieved from <http://www.youtube.com/watch?v=Vja83KLQXZs>